

I Francji także brak górników

Trzeba ich będzie sprowadzać z zagranicy

Największy dziennik północnej Francji i tutejszego zagłębia „Echo du Nord” zamieszcza artykuł dowodzący konieczności

sprowadzenia już w najbliższym czasie odpowiedniej ilości sił roboczych z zagranicy do górnictwa francuskiego.

Wskutek spadku wydajności pracy w kopalniach, który mimo wprowadzenia pewnych udoskonaleń technicznych — osiągnął w pierwszym trymestrze r. b. cyfrę 1.264 kg. węgla dziennie na głowę (wobec 1.322 d r. 1935). Znaczna część wewnętrznego zapotrzebowania na węgiel pokrywana jest importem, którego koszt wyniósł w pierwszym półroczu 1937 r. około miliarda franków. „A więc — pisze „Echo du Nord” — podczas gdy jeszcze rok temu wyjeżdżały, w kierunku granicy pociągi, pełne górników cudzoziemskich, których się repatriowało, jest prawdopodobne, że nie długo będziemy widzieć transporty przyjeżdżające z zagranicy by podtrzymać naszą produkcję

Kłopoty posia

BYR. ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW TERYTORIALNYCH.

Władze Związku Zawodowego Pracowników Terytorialnego w Warszawie, mają poważny kłopot rozwikłania zagadkowej sprawy. Mniej więcej przed 2 tygodniami, około godz. 11 w nocy spotkano w lokalu Związku kasjera i woznego, którzy usiłowali dostać się do biurka pracownika związku p. Zółkosia.

Tak się tymczasem złożyło, że p. Zółkoś bawił u swego kolegi w gmachu związkowym, który mieszka o piętro wyżej nad biurami. Usłyszawszy szmery w biurze, weszli do biura, zastając tam wymienionych funkcjonariuszy. Przybyły do lokalu prezes Związku, zarządził śledztwo, podczas którego obydwoj schwytani tłumaczyli się, że zrobili to na polecenie dyrektora Związku, który podejrzewał, że w biurku p. Zółkosia, znajduje się materiał skierowany przeciwko dyrektorowi. Dyrektor przybywszy do Warszawy z prowincji zaprzeczył temu oskarżeniu, nie mniej kasjer został początkowo zawieszony w urzędowaniu, a ostatnio miało go nawet zwolnić. Władze związkowe wyją się za zagadkowe zdarzenie.

Dyrektorem związku jest poseł Pacholczyk.

górnictwa.

Francuski syndykat górniczy opublikował wezwanie do wszystkich wolnych górników, którzy obecnie pracują na roli lub w innych dziedzinach życia gospodarczego, lub pracują na powierzchni szybów, a pragnęliby pracować w głębi szybów, dalej do górników o przekroczonej granicy wieku

aby zgłaszali się do odpowiednich biur werbunkowych.

Apel ten, skierowany do francuzów i cudzoziemców, zamieszkujących obecnie Francję, pojęty jest jako krok wstępny przed rozpoczęciem starań o sprowadzenie robotników endzoiemskich z zagranicy, do których rząd będzie zmuszony w najbliższym czasie.

PRZYJAZD MINISTRA SANDLERA DO POLSKI

Wezorem przybył do Warszawy oficjalną wizytą szwedzki minister Spraw Zagranicznych dr. Rickard Sandler w towarzystwie generalnego sekretarza szwedzkiego Ministerstwa

Spraw Zagranicznych p. Guenthera. Pobyt p. min. Sandlera potrwa w Polsce trzy dni. Zdjęcie nasze przedstawi p. min. Sandlera przy pracy.

Cenzura w Katowicach, a gdzieindziej Sprawa o dobre obyczaje dziennikarskie

W tygodniku „Zwrot”, o którego powstaniu donosiliśmy na naszych łamach, wydawca tego pisma dr. Wł. Tempka zamieścił następujące oświadczenie:

Dg Prezydium Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Warszawie.

Katowice, 18 sierpnia.

Niniejszym komunikuję, że 13 b.m. w Nr. 251 dziennika „ABC” — „Nowiny Codzienne” pod redakcją dr. Wojciecha Zaleskiego ukazała się notatka: „Zwrot” zamiast „Odnowy”.

„W Katowicach zaczął wychodzić

tygodnik polityczny, noszący tytuł „Zwrot”. Hasłem jego są wezwania, umieszczone zaraz pod tytułem: „Prawo, Prawda, Praca”. Redaktorem nowego tygodnika jest dr. Władysław Tempka, członek Śląskiej Chrześcijańskiej Demokracji, b. poseł na Sejm Polski i Śląski, bliski współpracownik Wojciecha Korfanteo. „Zwrot” ma być podobno organem „Frontu Morges” i zastąpić zamkniętą przez władze „Odnowę”. Wydawcy uważają widocznie, że cenzura katowicka będzie dla nich łaskawszą od warszawskiej.”

Z NOTATNIKA

Ze student biedny, to nie wstyd

Studenty wyższych uczelni, pochodzący jak wiemy z uboższych sfer, nie zawsze są w stanie pokryć pierwsze wydatki związane z początkiem roku akademickiego. Korepetycje i in. najczęściej używane sposoby zarobkowania zawodzą, to też studenci zmuszeni są do szukania innych źródeł dochodu. Ostatnio zauważyć można było w Warszawie wędrownie zespoły instrumentalne lub też wokalne, które popisując się na stołecznych podwórkach zbierały pieniądze na czesne i inne opłaty. Trzeba zaznaczyć, że akademickie zespoły są bardzo przychylnie przyjmowane przez mieszkańców, którzy nie szczędzą groszy obdarowując najwięcej potrzebujących jakimi są studenci.

Niestety, znajdują się oszuści, którzy ubrani w akademickie czapki nie istniejących uczelni krążą pod podórkach, podszywając się pod miano studentów i wprowadzając w błąd uczynnych mieszkańców.

Nie tylko śpiewem czy muzyką zarabiają studenci. W długim szeregu zawsze gotowych krwiodawców, którzy dla uratowania od śmierci bliźniego ofiarują swą krew, na pierwszym miejscu stoją studenci. Lecz i w tej dziedzinie znajdują naśladowców, którzy spowodowali znaczną obniżkę ceny krwi z 2 zł. za cm kw. na 45 — 60 groszy, czyniąc w ten sposób niepowetowaną krzywdę. Mimo niepomyślnej koniunktury studenci nadal zasilają listę stołecznych krwiodawców.

Wobec powyższego upraszam Szan. Prezydium o pociągnięcie do odpowiedzialności dr. Wojciecha Zaleskiego za niezachowanie dobrych obyczajów dziennikarskich i uprawianie denuncjacji. Dotyczącej dwóch punktów: sugerowania władzom, że „Zwrot” zastępuje zamkniętą „Odnowę”, przy czym nie mam zamiaru dyskutować nad prawdą, czy fałszem notatki bowiem formalna strona sprawy, a więc tytuł pisma, adres i nazwiska wydawcy i redaktora wobec prawa są wystarczającą legitymacją, po drugie — denuncjowaniu władzom tej względnej wolności prasy, jaka jeszcze obowiązuje w naszym województwie.

Łączę wyrazy poważania

(—) Dr. Władysław Tempka.

Kiedy prasa milczy, kwitnie stugębna plotka

Obecna sytuacja prasy polskiej

Informowanie o wszystkim, co się dzieje w kraju, jest jej społecznym zadaniem

„Ilustrowany Kurier Codzienny” w artykule „O czym pisać powinna prasa, jeśli ma spełnić swoje zadanie”, zamieszcza na dach znamienne uwagi, których głębszy sens zrozumie każdy, kto się styka z najrozmaitszymi aktualnymi pogłoskami i plotkami.

Pierwszym obowiązkiem prasy — pisze „I. K. C.” — jest

informowanie opinii publicznej o tym, co się dzieje w kraju i na świecie. Jeżeli prasa ogranicza się do rejestrowania faktów z zagranicy,

omijając milczeniem żywotne i aktualne zagadnienia krajowe, to jest to jednostronność równie szkodliwa, jak zamykanie się w kręgu spraw wyłącznie krajowych bez zwracania uwagi na to, co dzieje się na szerokim świecie.

Dla porządku zaznaczamy, że zjawisko drugiego typu, t. j. brak zainteresowania zagranicą, wynika z reguły z nastawienia wewnętrznego redakcji dzienników, podczas gdy na zjawisko pierwszego typu wpływ mają zwykle motywy i pobudki, oddziałujące zewnątrz.

Naświetlanie faktów, ich publicz-

styczna ocena i urabianie opinii w takim czy innym kierunku — to są już zadania wtórne, które prasa spełnić może tylko wówczas, jeśli uwzględniane są przez nią założenia podstawowe, t. zn. jeśli jest przede wszystkim czynnikiem informującym.

To informacyjne zadanie prasy wpływa zasadniczo na jej stosunek do administracji państwowej, a w szerszym tego słowa znaczeniu do czynników krajem rządzących.

Zadaniem czynników rządzących jest przede wszystkim utrzymanie ładu, spokoju i porządku w państwie. Dlatego też administracja państwowa, jeśli chce stać na wysokości zadania — musi współdziałać z prasą, informując ją i pozostawiając jej możliwość informowania szerokich mas. Tylko wtedy bowiem wytwarza się w społeczeństwie t. zw. zorganizowaną opinię publiczną. W przeciwnym wypadku w kraju rozprzestrzenia się chaos, a różne szkodliwe i nieskontrolowane plotki podniecają nastroje, uniemożliwiając władzy normalne współdziałanie ze społeczeństwem. Któ-

re zamienia się w masę bezkształtą i zanarchizowaną.

Dla uwypuklenia naszych tez weźmy pod uwagę następujący, teoretyczny przykład.

Przypuścimy, że w kraju wybuchają jakieś niepokoje, epidemie, czy inne klęski żywiołowe. O rzeczach tych mówią i rozprawiają wszyscy, gdyż wieść o nich z natury rzeczy dochodzi do najdalszych zakątków kraju. Przypuścimy równocześnie, że władze uważałyby za możliwe wydanie zakazu pisania o takich klęskach.

Jaki byłby tego wynik? Oczywiście nikt tą drogą nie usunąłby klęsk, ale natomiast po kraju poczęłyby się rozchodzić fantastyczne plotki, wyolbrzymiające je do granic, których w rzeczywistości nie osiągnęły. Władze natomiast byłyby wobec tego zjawiska bezsilne. Można bowiem regalować stosunek administracji do prasy i przeszkodzić podawaniu wiadomości nie prawdziwych, rozmyślnie wywołujących niepokój, jeśli wiadomości takie ukazują się w legalnych czasopiśmie. Natomiast

nie można zdusić stugębnej plotki, jeśli ją roznoszą po kraju miliony nie kontrolowanych jednostek, które dowiadują się o nich pocztą pantoflową, czy łańcuszkową. Zresztą olbrzymia większość plotkujących jest bez winy, bo powtarza tylko to, co słyszała, a nie mogła skontrolować pogłosek w prasie.

Gdyby gdzieś ktoś w ten sposób uniemożliwił prasie spełnianie jej obowiązków, mógłby się słusznie razić na zarzut, że mimowoli przygotowuje

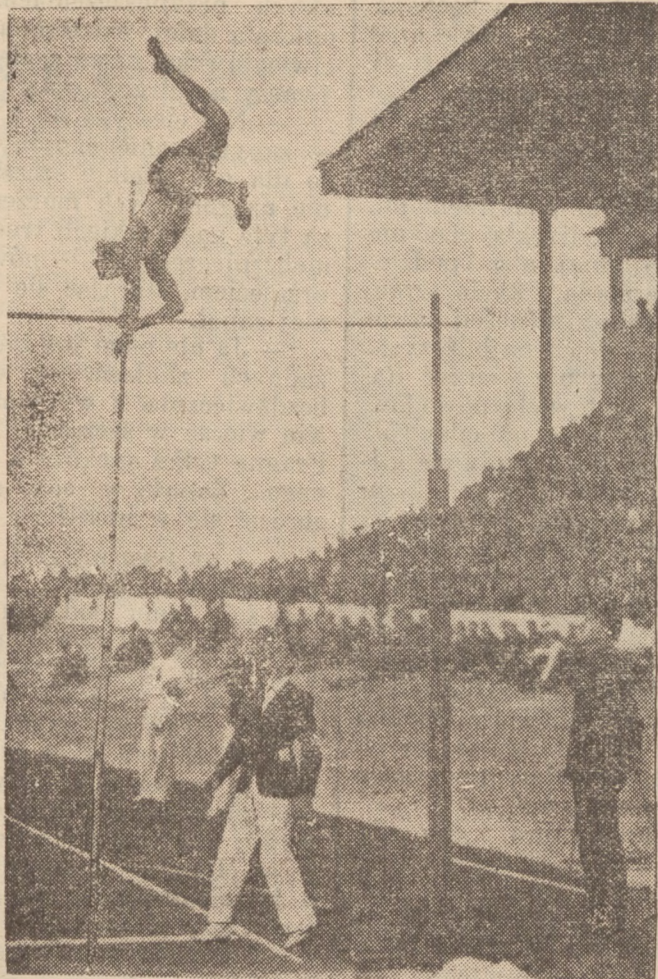
grunt pod rozwój prasy nielegalnej, wywrotowej i paszkwilowej. Wiemy, że w krajach o szczególnie surowej polityce represyjnej, wobec prasy np. w Rosji carskiej, sowieckiej, lub w obecnych Niemczech, rozwija się masowo tajna publicystyka. Ludzie czytają pisma i ulotki nielegalne i wierzą we wszystko, co tam napisane, bo po prostu zatracają zmysł krytyczny, nie mogą skonfrontować rzeczywistości i plotki na łamach legalnej prasy, której odebrano możliwość omawiania pięknych spraw i problemów...

Zdjęcie nasze przedstawia skoczka Sznajdera, który po meczu z Niemcami zdobył pierwsze miejsce, uzyskując w nim 3.90 mtr.

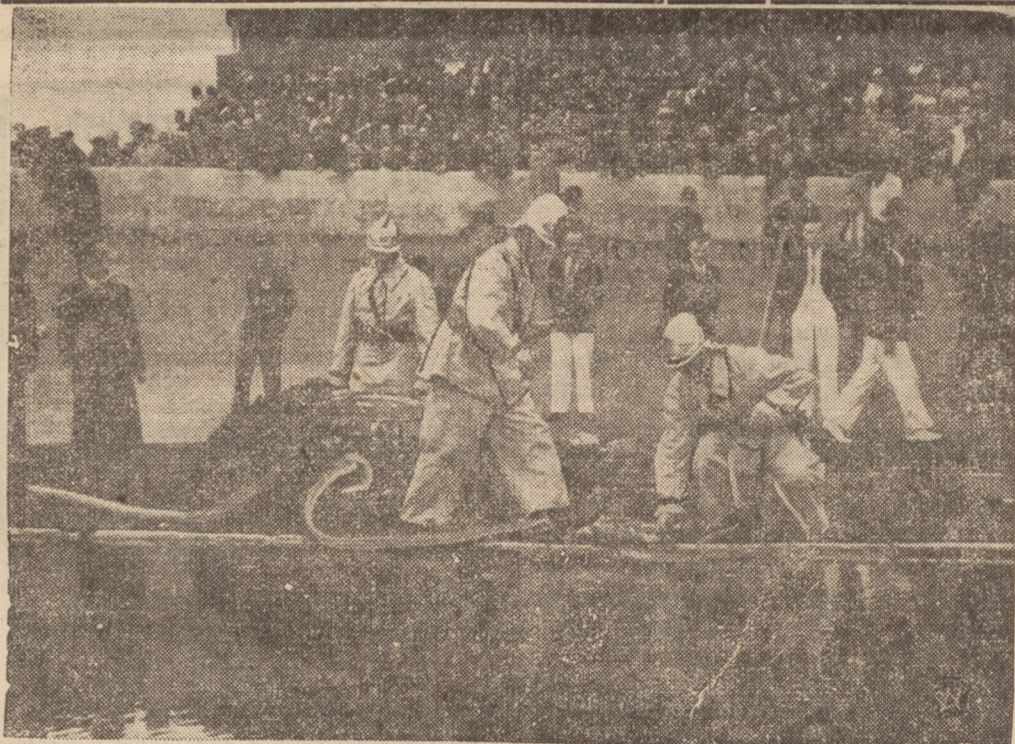
Przeigrana Warty W BERLINIE.

W ub. niedzielę Warta rozegrała w Berlinie mecz z drużyną Union Oberschöneweide, przegrywając nieznacznie 3:4 (2:2). Pierwsza połowa wykazała znaczną przewagę Warty, która przewyższała przeciwnika technicznie i taktycznie. Po zmianie pół gra była więcej wyrównana, nie

mniej zaznaczyła się również wyższość Warty. Poznańscy nie umieli niestety swej przewagi uwidocznić cyfrowo.

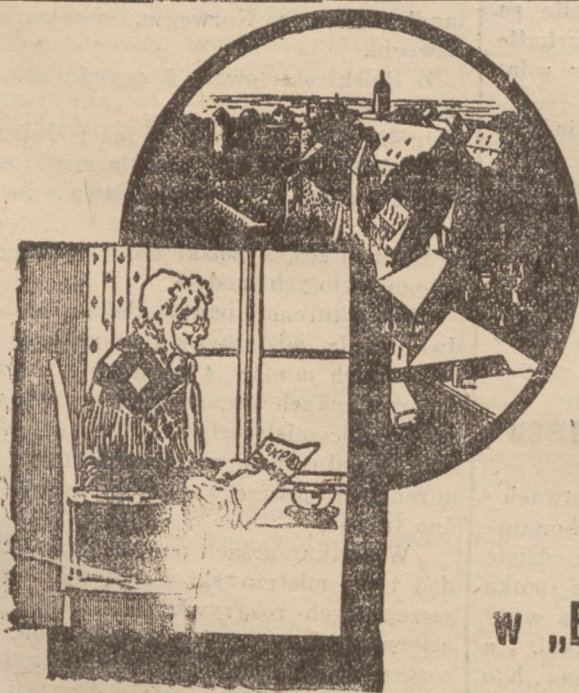
Nowy rekord świata NA 100 MTR.

Znakomity sprinter amerykański Ben Johnson ustanowił nowy rekord świata w biegu na 100 mtr. wynikiem 10,2 sek.

Strażacy pracują nad usunięciem wody z „reprezentacyjnej” bieżni na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie.

wie, w czasie niedzielnego meczu lekkoatletycznego Polska — Niemcy.

Babcia także wie.

co się w naszym Zagłębiu dzieje i u których kupców kupuje się dobrze i tanio. Czyta ona codziennie „EXPRES ZAGŁĘBIA” od A—Z i gdy w rodzinie mowa o zakupach i drogiej czasach, w podziw wprowadza swą znajomością rzeczy i cen i daje dobre rady. Który kupiec chce mieć powodzenie, ten oglądać się musi

W „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”

Praca na maszynie do szycia

szybko męczy, o ile wysiłku mięśni ludzkich nie zastępuje motorek elektryczny.

Cena zł. 165.— na 10 rat miesięcznych

Blisze informacje i demonstracje w sklepie Elektrowni, Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ

TRUXA

Film nagrodzony na tego rocznej wystawie film. w Wenecji
W rol. gl. słynna tancerka LA JANA, linoskoczek H STELZER i in.

Nadprogram pełny reportaż ZŁOTU SOKOŁÓW w Katowicach
Pocz. seansu w niedzielę o g. 3.30.

Kino-Teatr
„PATRIA”

I. Marcinkowski
i S-ka
w Sosnowcu
dawniej kino „Palace”

Niezapomniana bohaterka filmu „Mayerling”

Danielle Darrieux

w filmie

KLUB KOBIET

BILETY OD 25 GROSZY

Kino-teatr „EDEN”

I. Wielki film sensacyjny

Krwawe perły

W rolach gl.: SPENCER TRACY
i MYRNA LOY.

II. Ścinające krew w żyłach bohatera
skie przeżycia króla Cowboyów Ken
Maynarda w filmie

Biały Tarzan

Początek I seansu o godz. 17, w niedzielę o godz. 15.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

ZAPISY na

KURSY BUCHALTERYJNE, STENOGRAFII

oraz pisanie, liczenie na maszynach
MICHAŁA

KOŁACZKOWSKIEGO

Bedzin, Sączewskiego 25. Przyjmuje sekretariat codziennie. Zniżki tramwajowe. Niezależnym stypendia.

ZATWIERDZONE przez Kuratorium Okręgu szkolnego Kraków

ROczne KURSY HANDLOWE Dr. a K. STATLERA

w Bedzinie, ul. Modrzejowska 44, tel. 71682
przyjmuje zapisy codziennie oprócz niedziel od 10—13 i 16—19. Zniżki tramwajowe. Niezależnym ulgi

POSADY I PRACE

NAUCZYCIELA z pełnymi kwalifikacjami, poszukuje prywatna szkoła powszechna na im. H. Rządkiwiczowej w Sosnowcu, ul. Rudna 5.

POTRZEBNY chłopiec obeznany w piekarstwie. Fr. Krawiec. Zabkowice. II-go Listopada.

OPIEKUNKA do trzechmiesięcznego dziecka, a zarazem dobra gospodyni potrzebna natychmiast. Zgłoszenia: Lwowska 3/V blok m. 43.

POTRZEBNY sprzedawca ciastek Sosnowiec, Prez. Mościckiego 11. Cukiernia „Ziemiańska”.

Spółdzielnia Kredytowa

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

z ogr. odp.

w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 14.

Bank przyjmuje wszelkiego rodzaju wkłady na rachunki czekowe, lokaty terminowe oraz książeczki oszczędnościowe dając najwyższe oprocentowanie. Udziela kredytów krótkoterminowych oraz rzemieślniczych ulgowych. Załatwia inkaso weksli i dokumentów za minimalną opłatą.

PISANIEM adresów każdy zarobi, nawet osoby zatrudnione. Za każdy tysiąc place zł. 10. Jasnowidz Psychografolog Abdel-Hanim gwarantuje przy tej pracy zarobek minimum 100 złotych miesięcznie. Wprowadza każdego na Nowy Tor Życia oraz zestawia analizy grafologiczne, horoskopy, przepowiada przyszłość. Podać dzień, miesiąc, rok urodzenia, załączyć złotego znaczka na porto. Adresować: Abdel-Hanim Lwów 15, Cerkiewna 18-21.

LOKALE

LOKAL sklepowy na restaurację lub piwiarnię i mieszkania podwójne do wynajęcia. Chemiczna 20 obok stacji Bedzin, dom sukie, Skrobotata.

POKÓJ meblowany, niekrepujący w Dąbrowie poszukiwany dla pana na stanowisku. Zgłoszenia filia „Expresu” Dąbrowa.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe pojeźdźca tania „WIKTORIA”, Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. Telefon 65-436. 25-letnia gwarancja.

ZGUBIONE DOKUMENTY

TONDOS STANISŁAWA zgubiła książkę Ubezpieczalni Społecznej wydaną w Sosnowcu.

ROZNE

WP. STANISŁAWOWI KOTOWICZOWI kierownikowi Fabryki „Vesten” w Głuszu za pomyślne załatwienie sprawy, składam staropolskie „Bóg zapłać”. Leon Maczka. Kazimierz k/Strzemieszyc.